

МОНІТОРИНГ ДОВКІЛЛЯ – ВІТЧИЗНЯНІ ТА ЗАРУБІЖНІ ПІДХОДИ

Наземцева Я.О., студентка; Лазненко Д.О., доцент

Аналізу стану довкілля та державної екологічної політики України дозволяє стверджувати про низький рівень державної системи управління в цій сфері. В основі класичного підходу побудови системи управління лежить цикл Демінга (рисунок), невід'ємною складовою якого є етап контролю та оцінювання результатів певних управлінських рішень. В системі екологічного управління таку функцію повинна виконувати система моніторингу довкілля.

Рисунок - Цикл Демінга

Наявність системи моніторингу повинна забезпечувати систематичні спостереження, аналіз та оцінку стану довкілля з метою прогнозування його змін і розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень щодо дотримання вимог екологічної безпеки.

На жаль сьогодні в Україні державна система моніторингу довкілля знаходиться на початковій стадії формування. Поки що ми маємо відомчі системи спостереження за об'єктами довкілля.

Спостерігається неузгодженість дій на міжвідомчому рівні, що призводить до дублювання певних спостережень, ускладнює узагальнення інформації та супроводжується в край не ефективним використанням наявних ресурсів. Інформаційна невизначеність, у свою чергу, негативно впливає на обґрунтованість прийняття управлінських рішень.

Зазначені фактори підкреслюють необхідність розроблення та впровадження системи моніторингу довкілля на регіональному та державному рівнях. Це дасть важливий інструмент визначення пріоритетних заходів у сфері охорони навколишнього природного середовища, розроблення управлінських рішень та оцінки ефективності їх реалізації. Крім того, створення дієвої системи моніторингу довкілля є важливим кроком у забезпеченні виконання положень Орхуської конвенції.

Аналіз наукових та практичних підходів до вирішення завдань моніторингу довкілля дозволяє стверджувати, що на етапі реалізації поставлених завдань слід максимально враховувати досвід провідних розвинених країн, в яких системи моніторингу довкілля функціонують десятки років, вітчизняні ж роботи мають здебільше наукову цінність та, в кращому випадку, досвід фрагментарної реалізації.